

Alma Butia Car

(Teharje, 9. veljače 1929. – Zagreb, 20. veljače 2019.)

U Zagrebu je 20. veljače 2019. preminula olimpijka Alma Butia Car, posljednja hrvatska športašica koja je sudjelovala na Olimpijskim igrama 1948. u Londonu. Bila je jedna od prvih naših atletičarki s vrhunskim rezultatima.

U Celju je pohađala gimnaziju i 1947. maturirala, da bi diplomirala na Medicinskom fakultetu u Zagrebu 1956. Specijalizirala je fizikalnu medicinu, reumatologiju i rehabilitaciju 1967. godine, a 1977. je stekla status primarijusa.

Kao djevojčica bila je u rodnom Teharju (naselje nadomak Celja) članica Sokola u kojemu su njezini roditelji bili podupirajući članovi. Već se tada među vršnjacima isticala kao najbrža u trčanju. Nakon rata bila je članica Atletske sekcije Fiskulturnog društva u Teharju. Vrlo je brzo počela postizati zapažene rezultate u sprinterskim disciplinama: na prvenstvu Celjskog okružja u srpnju 1946. pobijedila je na 60 metara, a na 200 metara postigla je (uz pobjedu) i novi slovenski rekord – 28,2. Potom je na prvenstvu Jugoslavije u Ljubljani osvojila treće mjesto na 100 metara i dvaput je izjednačila slovenski rekord na sto metara (13,1).

Nakon spajanja celjskih klubova 1947. prelazi u Atletsku sekciju Sindikalnog fiskulturnog društva Kladivar, koju je vodio trener Fedor Gradišnik. Godina u Kladivaru bila je vrlo uspješna. Postala je prvakinja Slovenije na 100 metara, 200 metara i u štafeti 4x100 metara, a potom je u kolovozu postala u Celju i prvakinja Jugoslavije na 100 i 200 metara, dok je u štafeti 4x100 metara osvojila drugo mjesto.

Vrhunac sezone te 1947. godine ostvarila je na Balkanskim atletskim igrama u Bukureštu, gdje je već u prednatjecanju postigla novi rekord Jugoslavije i Balkana na 100 metara (12,8). Potom je u finalu osvojila zlatnu medalju, te u štafeti 4x100 metara i srebrnu medalju, pri čemu je također bio oboren državni rekord (51,6). U Celju je krajem rujna oborila državni rekord na 60 metara (8,0) i u štafeti 4x60 metara (32,0).

U finalu prvenstva Jugoslavije, održanom početkom listopada u Zagrebu, postavila je novi državni rekord na 200 metara (26,8) i s kolegicama iz Kladivara osvojila naslov ekipnih državnih prvakinja. Na kraju te godine, u tada još neslužbenoj anketi Narodnog sporta, bila je po izboru čitatelja proglašena za najbolju športašicu Jugoslavije...

Zbog odlaska na studij u Zagreb, Alma 1948. prelazi u Akademski atletski klub Mladost gdje trenira pod vodstvom Žarka Susića. Bila je prvakinja Hrvatske na 100 metara nekoliko godina zaredom; 1948., 1949., 1950. i 1951. Prvakinja je bila i na 200 metara 1950. godine, a 1953. i na 80 metara s preponama. Kao članica štafete Mladosti sudjelovala je u osvajanjima prvog mjesta na 4x100 metara od 1948. do 1951. godine.

U olimpijskoj godini 1948. osvojila je na prvenstvu Jugoslavije u Zagrebu naslov prvakinja na 200 metara. Potom, kao prva atletičarka rodom iz Slovenije, ali

članica zagrebačke Mladosti, nastupa na Olimpijskim igrama u Londonu, ali je u velikoj konkurenciji trkačica na 100 i 200 metara ispala u prednatjecanju.

U najboljoj je formi bila 1949. godine kada je sudjelovala u obaranju čak sedam državnih rekorda.

Na prvenstvu Jugoslavije, održanom u srpnju 1950. u Zagrebu, gubi naslov na 100 metara od Milice Šumak i na 200 metara od Emire Tuče, pa je dvaput druga, dok je s klupskim kolegicama obranila naslove prvakinja u štafetama.

Nastupila je na europskom prvenstvu u kolovozu 1950. u Bruxellesu gdje je na 200 metara ispala u prednatjecanju, a u štafeti osvojila šesto mjesto.

U listopadu 1950., s Mladosti je osvojila prvi od šest uzastopnih naslova ekipnih prvakinja Jugoslavije.

Alma Butia za reprezentaciju Jugoslavije ukupno je, od 1947. do 1955., nastupila 13 puta. Kao jedna od naših najuspješnijih atletičarki oprostila se krajem 1955. godine od službenih nastupa. Ukupno je u karijeri osvojila 14 naslova državne prvakinja u sprinterskim disciplinama i u štafetama, a uz to i sedam ekipnih naslova. Oborila je 18 državnih rekorda pojedinačno i u štafetama.

I nakon prestanka aktivnog natjecanja Alma je ostala vezana za atletiku. Za vrijeme Univerzijade u Zagrebu 1987. bila je voditelj medicinske službe za atletiku.

Alma Butia istinska je atletska legenda Hrvatske i rodne joj Slovenije.

Sahranjena je na zagrebačkom groblju Mirogoj.

(Jurica Gizdić)